

Barndom på Bistand sæson 4 – 3 afsnit af 43.30

Henrik Cavling gav med sin journalistik og historiefortælling stemme til dem, der ikke havde en stemme selv – bl.a. ved gennem sine artikler og reportager at sætte fokus på arbejderklassen og de fattige.

DR2 har i 2019, med de seneste tre afsnit af reportagedokumentarserien Barndom på Bistand, tilsvarende givet stemme til børn af kontanthjælpsmodtagere.

For deres arbejde med reportagedokumentarserie Barndom på Bistand, DR2, indstiller jeg derfor hermed journalisterne/VJs Line Hoeck og Jannik Luel Krarup, samt redaktør Helle Rasmussen.

Gennem fire sæsoner (2016-2019) og i alt 9 afsnit, har serien undersøgt, hvad det vil sige at være et fattigt barn der lever på vrangen af et rigt samfund.

Barndom på Bistand-serien udgør et særligt eksempel på en stædigt insisterende journalistik, der opholder sig ved, og beskæftiger sig med, mennesker vi ofte taler *om*, men ikke *med*. Barndom på Bistand giver en gruppe medmennesker en stemme, som vi ellers formentligt aldrig ville have hørt. Bagved ligger et i særklasse omfattende og dygtigt arbejde med casting og års vedholdende og kompetent følgejournalistik, der indebærer et i særklasse stort etisk ansvar. Et ansvar, der bliver vendt, drejet og vurderet i hver eneste scene i serien og i hvert et minut i samarbejdet med børnene og deres familier.

Til tider er det vi ser rystende, grænsende til det uacceptable. Men serien falder aldrig for fristelsen til at pege fingre eller politisere. Den udviser derimod et sjældent journalistisk mod til at give nuancerne spillerum, uden at miste kant i fortællingen og giver dermed indholdet sprængfarlig samfundsmæssig relevans. Med Barndom på Bistand har dette hold af journalister insisteret på, at det her er en samtale vi skal tage i Danmark. Og de har gjort det i øjenhøjde med de sværest mulige cases, nemlig udsatte børn, som de følger i tykt og tyndt – også når det bliver rigtigt grimt - og de gør det uden på noget tidspunkt hverken at udstille familierne, moralisere eller lefle.

I Barndom på Bistand følger vi en række børn og unge, der alle er vokset op med en enlig mor på kontanthjælp og med kommunen som en fast del af familien. Igennem rå, ærlig og nærværende klassisk journalistisk reportage, følger journalisterne børnene i deres hverdag. I de tre programmer fra 2019 er vi med, når 10-årige Josefine fra Nordjylland bliver fjernet fra sin mor og anbragt i en plejefamilie, når 16-årige Nicklas fra Taastrup holder non-firmation for private donationer, som hans kontanthjælpslofts-ramte mor har skaffet via private hjælpegrupper på Facebook. Og når 20-årige Stephanie fra Falster, ligesom hendes egen mor blev det, nu også selv bliver enlig mor på kontanthjælp.

De tre programmer fra 2019 kan ses alene, men det er i sammenhæng med de foregående 6 programmer, at serien for alvor viser, hvad den kan. Ved at følge børnenes liv gennem fire år, dokumenterer journalisterne hvad den sociale arv er og hvorfor den ofte er svær at bryde med. F.eks. når den dengang 17-årige Stephanie i seriens begyndelse drømmer om at få en læreplads som kok, for ikke at ende som sin mor - alene med fire børn og på kontanthjælp. Til hun i seriens sidste afsnit, som 20-årig, sidder med sin nyfødte datter på armen – som enlig mor på kontanthjælp, nu med drømme på sin lille datters vegne og sine egne drømme lagt eftertrykkeligt på køl.

Med Barndom på Bistand har journalisterne formået at menneskeliggøre de børn, der lever hele liv på kontanthjælp. Børn, der gennem skiftende regeringer er genstand for politiske diskussioner og hvis liv bliver påvirket af tiltag som fattigdomsgrænser, kontanthjælpsloft osv.

Vi oplever børnenes kærlighed til deres mødre, vi oplever deres frustrationer over mødrenes situation, vi ser hvordan børnenes livsvilkår til tider giver dem styrke og selvstændighed - men også skaber en passivitet og en grundfølelse af, at deres liv er kommunens ansvar.

Det er i al sin enkelthed stærke reportager med et stærkt cast, hvor der er brugt tid på at skabe tillid og nærvær, der gør serien til noget helt særligt.

Dette er fremkaldt af journalister, der med deres kamera, er oprigtigt interesserede i at lære børnene at kende. Som tør være til stede, og som har en unik sans for at se den store historie i de små hverdagsproblemer. Således at seeren nærmest kan mærke på sin egen krop, hvordan det føles at være et barn på bunden af det danske samfund. De tre journalister, Line Hoeck, Jannik Luel Krarup og Helle Rasmussen har med stor professionalisme sammen skabt en serie og et journalistisk værk, der også for eftertiden er et vigtigt vidnesbyrd om fattigdom, og som giver et unikt indblik i et af samfundets allerstørste udfordringer, den sociale arv.

Gennem årene har politikere og debattører igen og igen refereret til programmerne, når fattigdom og ulighed i Danmark, har været til debat. Programmerne har sat sit præg på debatten, vi er begyndt at tale om ulighed i Danmark på en anden måde, end vi før har gjort. Hvad vil det sige at værre fattig? Hvad er social arv?

Efter den seneste sæson var sendt, vedtog regeringen og støttepartierne, at de mest udsatte børnefamilier, berørt af kontanthjælpsloftet eller integrationsydelsen, midlertidigt skal kunne få et økonomisk tilskud.

Med venlig hilsen
Flemming Hedegaard